

8 juni 2021

ACCOUNTANTSVERSLAG 2020

Gemeente Steenwijkerland

IBDO

Aanbiedingsbrief

Aan:

de raad van de gemeente Steenwijkerland
T.a.v. de mevrouw A. ten Hoff, raadsgriffier
Postbus 162
8330 AD STEENWIJK

Groningen, 8 juni 2021

Kenmerk: 1049245/JW/IB/RHB/DC/004

Ter informatie

De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA

VOLGENDE PAGINA

INHOUDSOPGAVE

DASHBOARD

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2020 van gemeente Steenwijkerland (hierna te noemen: 'gemeente') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 17 september 2020, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2020. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke wethouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Dit jaar kwamen daar nog de gevolgen van het coronavirus bij, waardoor wij niet bij u op locatie konden langskomen en alle informatie en vragen digitaal hebben moeten afstemmen. Het gevolg hiervan was een iets minder efficiënt proces vanwege de inherente beperkingen aan de digitale middelen. Desondanks denken wij dat het proces goed is verlopen. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. drs. R.H. Bouman RA

Inhoudsopgave

1. DASHBOARD

2. UITKOMSTEN JAARREKENINGCONTROLE

3. RESULTAAT & FINANCIËLE POSITIE

4. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Dashboard

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- ▶ De jaarrekening 2020 is getrouw.
- ▶ De baten en lasten alsook de balansmutaties in de jaarrekening 2020 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen.
- ▶ Op één verschil van € 96.000 na zijn alle door ons geconstateerde controleverschillen gecorrigeerd.
- ▶ De onzekerheden blijven onder de goedkeuringstolerantie.
- ▶ Jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
- ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- ▶ De WNT is nageleefd.
- ▶ Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage.
- ▶ De samenwerking is constructief en plezierig verlopen.

AANDACHTSPUNTEN VOOR 2021

Naar aanleiding van onze controle over het boekjaar 2020 willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende aandachtspunten voor 2021 benoemen.

1. grip op de lasten van het sociaal domein;
2. uitvoering eerste jaar rechtmatigheidsverantwoording;
3. aanbestedingsrechtmatigheid;
4. grondexploitaties, bepalen project specifieke risico's.

RESULTAAT 2020

(x €1.000)	2020	Begroting (na wijziging)
Saldo van baten en lasten	-/- 1.715	-/- 18.013
Mutatie reserves	6.112	15.786
Resultaat	4.397	-2.227

Het voordeel ten opzichte van de begroting wordt binnen diverse programma's veroorzaakt. Zie hiervoor de toelichting in paragraaf 3.1.

ONTWIKKELING GREX / SOCIAAL DOMEIN

Ontwikkeling GREX:

- ▶ De boekwaarde van de grondexploitaties betreft € 11,5 mln. per ultimo boekjaar (2019: € 14,9 mln.).
- ▶ De (tussentijdse) winst- en verliesnemingen van exploitaties betreft in 2020 € 614.000.
- ▶ Met name de verkopen gronden bedrijventerreinen blijven achter op de begroting. De uitgaven blijven ook achter bij de begroting.

Ontwikkeling Sociaal Domein:

- ▶ Voordeel van €5,4 miljoen ten opzichte van de begroting na wijzigingen.
- ▶ Geen sprake van aansluitingsverschillen productieverantwoording en gemeentelijke lasten.
- ▶ Onzekerheid ten aanzien van het sociaal domein (WMO en Jeugd inclusief PGB) nemen af van € 2,7 naar € 1,8 mln.

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

- ▶ Rechtmatigheidsfout ad € 994.169
- ▶ Onzekerheid WMO ad € 858.000
- ▶ Onzekerheid Jeugd ad € 523.000
- ▶ Onzekerheid PGB WMO en Jeugd ad € 423.000
- ▶ Controleverschil ad € 96.000 inzake de bijdrage CAK-WMO
- ▶ Diverse presentatiecorrecties

UW FINANCIËLE POSITIE VERGELEKEN

RATIO SOLVABILITEIT

Het weerstandsratio bedraagt ultimo 2020 1,5 en is vanaf de begroting en jaarrekening voor het eerst gerapporteerd.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

- 2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole
- 2.2 De jaarrekening is getrouw & rechtmatig
- 2.3 Rechtmatigheid van de jaarrekening
- 2.4 Aandachtspunten voor 2021

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole (1)

COVID-19 grote impact op boekjaar 2020

Zie hiervoor onze management letter en de BADO-notitie

Het proces van de totstandkoming en controle van de jaarrekening is goed verlopen

De gevolgen van COVID-19 zijn nader toegelicht op pagina 26, 33, 45, 54, 72 & 78

Inleiding: COVID-19 en de jaarrekening 2020

De situatie en ontwikkelingen rond het coronavirus hebben een grote impact gehad op het afgelopen jaar en dus ook op de jaarrekening over het boekjaar 2020. Ook voor 2021 zal dit naar verwachting nog in belangrijke mate het geval zijn. Wij hebben in onze management letter u hierover ook al geïnformeerd en zijn de afgelopen periode meerdere keren in overleg geweest met uw organisatie.

Eind februari 2021 is de BADO-notitie met betrekking COVID-19 “effecten en risico’s voor decentrale overheden” uitgekomen. In deze notitie is een groot aantal aandachtspunten beschreven voor het opstellen en controleren van de jaarrekening 2020. Deze notitie is behandeld in de Sectorcommissie Decentrale Overheden van de NBA en is daarmee ook richtinggevend geweest bij onze controle van de jaarrekening 2020. Wij verwijzen voor deze aandachtspunten, de impact op getrouwheid en rechtmatigheid, de controleaanpak en de specifieke attentiepunten ten aanzien van de posten in de jaarrekening naar deze notitie (zie: [notitie-effecten-en-risicos-corona-voor-jaarrekening-2020-decentrale-overheden.pdf \(nba.nl\)](https://nba.nl/nieuws/2021/02/26/bado-notitie-effecten-en-risico-s-voor-decentrale-overheden-2021)).

In deze paragraaf informeren wij u over het proces van onze controle in relatie tot COVID-19 en onze specifieke bevindingen die impact hebben op onze controle, de verslaggeving en onze controleverklaring. Voor een analyse van het resultaat verwijzen wij naar de jaarrekening (bijlage corona) en naar paragraaf 3.1 van dit verslag.

De totstandkoming van de jaarrekening en het proces van de controle in relatie tot COVID-19

Zoals aangegeven in onze aanbiedingsbrief heeft zowel het samenstellen van de jaarrekening door u als onze controle grotendeels digitaal en op afstand plaatsgevonden. Naar aanleiding van dit proces constateren wij samen met de gemeente het volgende:

- Ook al zijn we het digitale werken al meer dan een jaar gewend, het is met extra inspanning gelukt de jaarrekening tijdig op te stellen en te controleren. De samenwerking was, ondanks alle COVID-19 maatregelen, plezierig en constructief.
- Het proces heeft als gevolg van COVID-19 geen noemenswaardige vertraging opgelopen.
- De (voorbereiding van de) controle van rechtmatigheid en de prestatielevering van het sociaal domein heeft mede gezien de vooraf benoemde aandachtspunten relatief meer tijd gekost dan voorgaand jaar.
- Het inventariseren en uitvoeren van de aanvullende taken en verplichtingen als gevolg van corona, waaronder de uitvoering van ToZo heeft veel tijd gekost en bleef lang onzeker.
- Het digitaal werken kost meer tijd en verloopt intensiever dan op de traditionele wijze.
- De specifieke werkzaamheden als gevolg van corona zijn aan de voorkant met uw organisatie afgestemd. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid dit proces met u te evalueren.

Impact op verslaggeving

Het BBV kent zoals bekend een aantal verplicht voorgeschreven paragrafen. Het staat de gemeente vrij om naast de verplichte paragrafen zelf paragrafen aan de begroting of jaarstukken toe te voegen. COVID-19 is een gebeurtenis die niet slechts aan één programma of taakveld is toe te rekenen. Het heeft betrekking op de gehele gemeente en heeft betrekking op veel programma’s en taakvelden.

De gemeente heeft ervoor gekozen om per programma in een paragraaf toe te lichten welke gevolgen COVID-19 op de gemeente Steenwijkerland heeft (gehad) en welke maatregelen, activiteiten en werkzaamheden de gemeente heeft genomen. Hiermee voldoet de gemeente aan het BBV. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij naar de bijlage corona in het jaarverslag.

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole (2)

Geen
controlebevindingen of
onzekerheden vanuit
de ToZo-regeling

ToZo-regeling

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (ToZo) is een van de steunmaatregelen van het kabinet om zelfstandige ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis en voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen op te vangen. De regeling kent verschillende tranches met verschillende rechtmatigheidsvereisten:

- ▶ ToZo 1: Aanvragen tussen 1 maart 2020 tot 1 juni 2020
- ▶ ToZo 2: Aanvragen vanaf 1 juni 2020 tot 1 oktober 2020
- ▶ ToZo 3: Aanvragen vanaf 1 oktober 2020 tot 1 april 2021

Uw gemeente heeft in het kader van de ToZo-regeling een voorschot van het rijk ontvangen van € 9,6 miljoen. Via de SiSa-bijlage bij de jaarrekening legt u verantwoording af aan het rijk. De bestedingen in het kader van de ToZo-regeling over 2020 bedragen € 4,2 miljoen voor levensonderhoud en € 0,5 miljoen verstrekking in het kader van bedrijfskapitaal. Naast deze bestedingen wordt u voor een bedrag van € 587.000 gecompenseerd door het rijk voor gemaakte uitvoeringskosten. Dit resteert in een terug te betalen bedrag aan het rijk van circa € 4,3 miljoen welke correct in de jaarrekening is opgenomen. Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd aan de hand van de aanwijzingen van het ministerie in de nota verwachtingen accountantscontrole d.d. 8 april 2021 en de nadere richtlijnen van de sector commissie decentrale overheden van de NBA. Uit onze controle zijn geen fouten of onzekerheden gebleken.

Wij hebben de toetsing van fouten en onzekerheden in ons oordeel meegewogen aan de hand van de aanwijzingen zoals opgenomen in hoofdstuk 9 van de nota verwachtingen accountantscontrole en gerapporteerd in bijlage B bij dit rapport. Op grond van de ToZo-regeling worden fouten en onzekerheden verwerkt in de definitieve rijksbijdrage ToZo. Wij achten deze voor de gemeente Steenwijkerland nihil.

M&O-beleid

Wij hebben conform de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2020 de opzet van het beleid voor Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O-beleid) van de gemeente Steenwijkerland inzake de ToZo-regeling gecontroleerd. Dit beleid ziet onder andere op de maatregelen die de gemeente heeft ingeregeld, waaronder de controle achteraf, en het gebruik en de behandeling van de IB-signalen daarbij. Voorts is getoetst of de opzet die Steenwijkerland voor dit M&O-beleid heeft gemaakt ook feitelijk wordt nageleefd. In dit kader hebben wij vastgesteld dat uitvoering en opvolging van de IB-signalen door de gemeente voor TOZO 1 toereikend is. Zoals in de Nota reeds was voorzien is ook Steenwijkerland er evenwel nog niet in geslaagd alle ontvangen IB-signalen over 2020 af te handelen vóórdat zij de SiSa-bijlage ten behoeve van de jaarrekening 2020 moest opstellen. Conform voorschrift schuift de opvolging van de over 2020 nog niet afgehandelde signalen door naar de verantwoording over 2021.

Aangezien bij de gemeente Steenwijkerland sprake is van een toereikend M&O-beleid behoeven de nog niet afgehandelde signalen niet te leiden tot een onzekerheid of fout in de verantwoording over 2020. De uitvoering van het M&O-beleid loopt door in 2021. Afhandeling van IB-signalen in 2021 (na sluiting van de administratie over 2020) met gevolgen voor eerder afgegeven beschikkingen ToZo, moeten worden verantwoord in de SiSa-bijlage over 2021. Uiteraard moet de gemeente in 2021 uitvoering blijven geven aan haar M&O-beleid en controleplan in deze. Bij eventuele niet-naleving dienen wij daarover te rapporteren in ons accountantsverslag bij de jaarrekening 2021.

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole (3)

Oninbaarheid ToZo-vorderingen (uitzettingen)

De ToZo-vorderingen zijn ultimo boekjaar opgenomen voor een bedrag van € 560.000. Deze zijn terecht volledig opgenomen en niet-voorzien. Uit de kamerbrief d.d. 27 januari 2021 heeft het ministerie SZW aangegeven dat het risico over de oninbaarheid van de vorderingen gedragen wordt door het Rijk en dat de gemeenten gecompenseerd zullen worden voor het gedeelte wat op termijn oninbaar zal blijken.

Verantwoordingverplichting stuwmeer verlofdagen (netto-vlottende schulden, <1 jaar)

Conform het BBV dienen eventuele reserveringen ten aanzien van vakantiegeld en -dagen niet te worden verantwoord als schuld bij een gelijkblijvend saldo. Ten aanzien van de reservering vakantiedagen dient echter in het geval van een eventueel stuwmeer/spaarverlof wel een schuld opgenomen te worden op basis van artikel 44, lid 1a, BBV.

Door corona is een algemene ontwikkeling als gevolg van het thuiswerken dat er meer sprake is van de opbouw van verlofuren ten opzichte van voorgaande jaren. Steenwijkerland heeft inzichtelijk gemaakt hoe de verhouding van het verlofsaldo per ultimo boekjaar ten opzichte van voorgaande jaren. Hieruit blijkt dat het boekjaar 2020 een significant hoger totaal verlofsaldo kent. In overleg met Steenwijkerland is derhalve besloten om een aanvullende schuld door te voeren in de jaarrekening ad. € 440.000 voor het stuwmeer aan verlofdagen.

2.2 De jaarrekening is getrouw

De jaarrekening
2020 is getrouw

Wij hebben bij de jaarrekening 2020 van de gemeente Steenwijkerland een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva per 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang welke door de gemeente zijn gecorrigeerd, behoudens de verwerking van de eigen bijdrage WMO voor € 96.000.

Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle tevens resterende onzekerheden geconstateerd ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 96.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Getrouwheid			
Sociaal domein - PGB Jeugdzorg en WMO	-	423	\$4.2
Sociaal domein - WMO ZIN	-	858	\$4.2
Sociaal domein - Jeugdzorg ZIN	-	523	\$4.2
Eigen bijdrage WMO	96	-	\$4.6
Totaal	96	1.804	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	1.450	4.350	
Door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie	96	96	

De controleverschillen die zijn gecorrigeerd hebben wij toegelicht in paragraaf 4.7.

Wij concluderen dat de resterende onzekerheden zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid.

2.3 Rechtmatigheid van de jaarrekening

De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2020 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen

Naast de gecorrigeerde en ongecorrigeerde controleverschillen in het kader van de getrouwheid van de jaarrekening zijn de volgende controleverschillen ten aanzien van het aspect rechtmatigheid geconstateerd. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 96.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Rechtmatigheid			
Ongesaldeerde getrouwheidsfouten en/of onzekerheden	96	1.804	\$2.2
Aanbestedingsrechtmatigheid	994		\$4.4
Totaal	1.090	1.804	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	1.450	4.350	
Door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie	96	96	

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen en/of onzekerheden zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de rechtmatigheid.

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2020 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

Grip op de lasten van het sociaal domein

Conform voorgaand jaar blijft een aandachtspunt voor de gemeente Steenwijkerland de grip op de uitgaven binnen het sociaal domein. Middels het plan “Grip op het sociaal domein” heeft de gemeente Steenwijkerland in 2020 hier al deels opvolging aan gegeven. De aanbevelingen uit dit plan zijn opgevolgd. Inmiddels is door het college een voorstel voor de uitwerking van duidelijke prestatie-indicatoren op basis van een bruikbaar dashboard aan de raad voorgelegd. De uitvoering van het plan is daarmee onderhanden.

Op basis van de gerealiseerde cijfers over 2020 is ten opzichte van de begroting 2020 (na wijziging) sprake van een voordeel (€ 5,4 miljoen) binnen het gehele sociaal domein. Specifiek voor de uitgavenstromen voor Jeugd/WMO/PGB betreft het voordeel (€ 2,7 miljoen). Betreffende ontwikkelingen in het boekjaar 2020 zijn verder toegelicht in paragraaf 4.2.

Eerste jaar invoering rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is vanuit onze voorgaande rapportages uitgebreid toegelicht. In 2021 zal het eerste jaar van uitvoering plaatsvinden. De gemeente Steenwijkerland heeft de afgelopen jaren zichtbaar aandacht besteed aan de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording binnen de organisatie. In 2020 heeft het college het plan van aanpak vastgesteld en begin 2021 heeft Steenwijkerland betreffend onderwerp in de raad behandeld. Steenwijkerland heeft middels een plan van aanpak concrete acties geformuleerd die in 2021 gerealiseerd dienen te worden. Wij denken graag met de gemeente Steenwijkerland mee bij vraagstukken die ontstaan gedurende de uitvoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

Aanbestedingsrechtmatigheid

Vanuit onze controle op de aanbestedingsrechtmatigheid is een fout ad. € 994.169 geconstateerd, een toename ten opzichte van voorgaand jaar (€ 522.000). De toename wordt veroorzaakt doordat de besteding op een raamcontract boven de maximale drempel is gekomen. Zie hiervoor tevens de opmerking over raamcontracten in het accountantsverslag 2020. De gemeente heeft al wel stappen gezet voor een nieuwe aanbesteding na afloop van dit raamcontract in het tweede kwartaal van 2021. Tot het moment dat dit contract afloopt is de gemeente gehouden aan deze raamovereenkomst.

Bij de uitvoering van onze controle op de spendanalyse door de VIC en vanuit onze accountantscontrole komen diverse aandachtspunten naar voren voor 2021. De aandachtspunten zijn met uw VIC-medewerker gecommuniceerd. Zie verdere toelichting in paragraaf 4.

Tussentijdse winstnemingen grondexploitaties in relatie tot project specifieke risico's

De gemeente Steenwijkerland heeft ten behoeve van de tussentijdse winstnemingen project specifieke risico's geïdentificeerd, zie ook paragraaf 4.3. Conform onze aanbeveling van vorig jaar benadrukken wij dat er strikte voorwaarden gelden voor het mogen toepassen van deze risicoafslag bij het bepalen van de tussentijdse winsten. Zo is het bijvoorbeeld op basis van de BBV niet toegestaan om project specifieke risico's te hanteren die afhankelijk zijn van toekomstige bestemmingsplanwijzigingen. Wij adviseren om vooraf een duidelijk onderscheid aan te brengen van project specifieke risico's welke als risicoafslag voor de bepalen van de tussentijdse winst mogen worden gehanteerd en welke risico's opgenomen dienen te worden in het weerstandsvermogen.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2020

3.2 Dashboard financiële positie

3.3 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Resultaat 2020

Het verschil tussen het resultaat 2020 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 6,6 miljoen

Het resultaat van gemeente Steenwijkerland over het jaar 2020 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 6,6 miljoen voordelig. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x 1.000)	2020	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL
Saldo van baten en lasten	-/- 1.715	-/- 18.013	16.298
Onttrekkingen reserves	10.728	19.455	-/- 8.727
Dotatie aan reserves	-/- 4.616	-/- 3.669	-/- 947
Resultaat	4.397	- 2.227	6.624

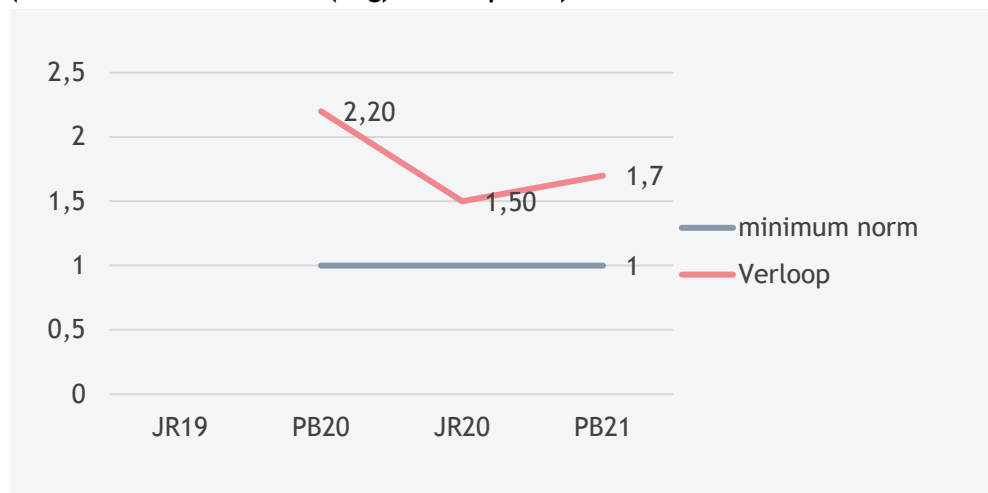
In hoofdstuk 2 van de jaarrekening wordt per programma een analyse weergegeven van de verschillen tussen de begroting en de realisatie 2020.

Het resultaat 2020 wijkt ongeveer 4,2% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. De jaarrekening laat zien dat het resultaat aanzienlijk hoger ligt dan de primitieve begroting (verwacht saldo € 38K) en de actuele begroting (verwacht saldo € -/- 2.227K). Dit is mede het gevolg van de omvangrijke compensatie voor corona-uitgaven van de Rijksoverheid en het achterblijven van uitgaven op de verschillende programma's omdat deze als gevolg van corona niet plaats konden vinden in 2020.

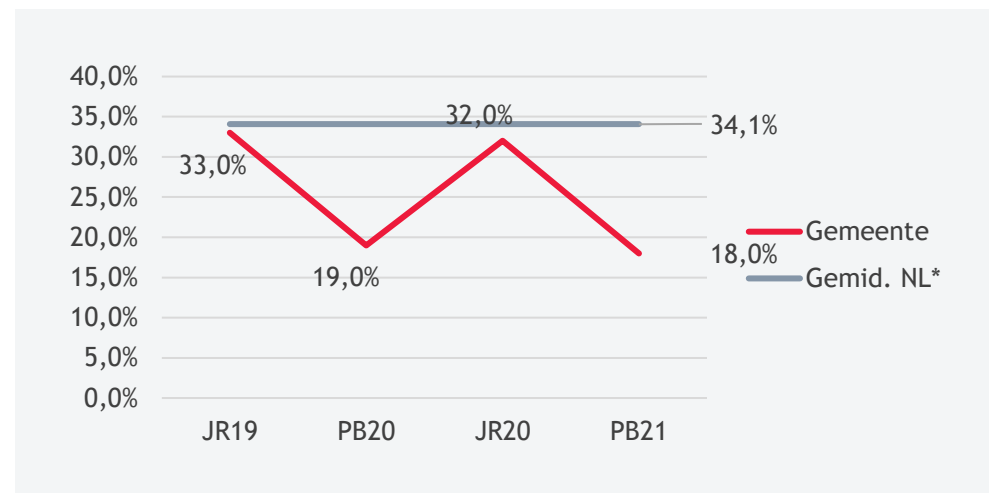
3.2 Uw financiële positie vergeleken

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

(voor 2019 en voor 2021 (nog) niet bepaald)

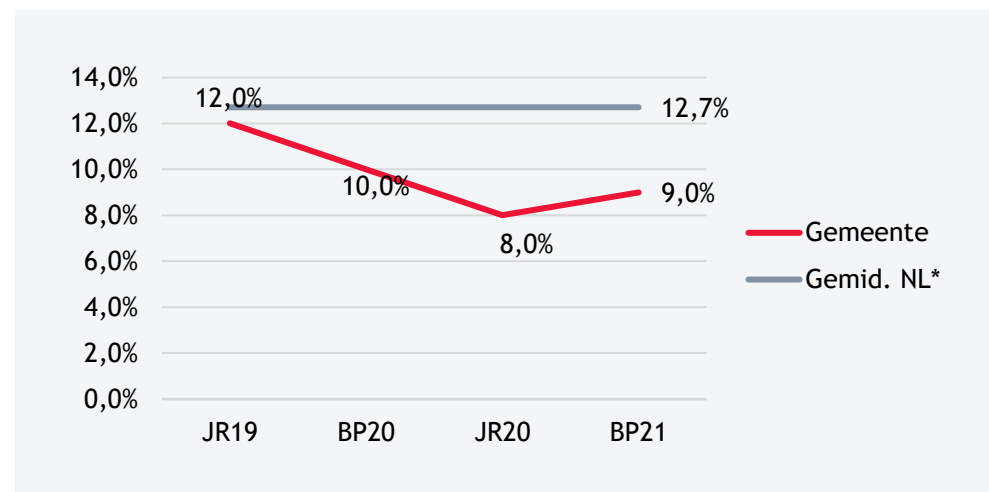
SOLVABILITEITSRATIO

GECORRIGEERDE NETTO SCHULDQUOTE

RATIO GRONDEXPLOITATIE

* De bron voor de gemiddelden NL betreft het gemiddelde over 2019 voor gemeenten in de categorie 25.000 - 50.000 inwoners. Data gebaseerd op www.findo.nl

3.3 Ons beeld van uw financiële positie

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden gezien

Uw financiële positie is goed

Uw weerstandsvermogen voldoet aan de door de Raad gestelde kaders

De gemeente kan aan haar langetermijnverplichtingen voldoen

Financieel risico als gevolg van de grondexploitatie is laag

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Weerstandsvermogen gemeente Steenwijkerland is goed

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 15,7 miljoen. In het weerstandsvermogen ultimo 2020 is een bedrag van € 11,8 miljoen meegeteld van vrij aanwendbare bestemmingsreserves. In geval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De gemeente Steenwijkerland heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 9,4 miljoen.

Solvabiliteit en netto-schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2020 32%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente Steenwijkerland in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. Op basis van de jaarrekening 2019 en 2020 ligt dit saldo in lijn met het gemiddelde van Nederlandse gemeenten.

De gecorrigeerde netto-schuldquote bedraagt 38%. De netto-schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden.

De solvabiliteit zal naar verwachting volgens de begroting afnemen, de netto-schuldquote zal op basis van de begroting behoorlijk toenemen.

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van de gemeente Steenwijkerland is met 8% laag conform voorgaand jaar, doordat de grondpositie (de waarde van de grond) ten opzichte van de totale baten relatief laag is. De ratio grondexploitatie < 20% is basis van onze inschatting het minst risicovol. Wij achten deze risicoweging bij Steenwijkerland ook van toepassing gezien de omvang van de boekwaardes van de exploitaties per ultimo boekjaar en de verkopen van de exploitaties goed verlopen.

4. Belangrijkste bevindingen

- 4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording
- 4.2 Sociaal domein uitgelicht
- 4.3 Ontwikkeling grondexploitaties
- 4.4 Aanbestedingsrechtmatigheid
- 4.5 Begrotingsrechtmatigheid
- 4.6 Overige controlebevindingen
- 4.7 BBV, WNT en SiSa

4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording (1)

Zie management letter 2020 voor de aandachtspunten in de interne beheersing

Onze aanpak voor 2020 is vooral gegevensgericht

Aandacht voor frauderisicobeheersing

Interne beheersing en onze aanpak voor 2020

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze management letter d.d. 13 november 2020.

Samenvattend hebben wij geconstateerd dat er bij uw gemeente, net als veel andere gemeenten, nog aandachtspunten resteren. Dit betekent niet dat uw gemeente niet in control is, maar wel dat het in control zijn voor ons niet toetsbaar blijkt aan de hand van controlesporen in de processen en systemen. Derhalve konden wij het afgelopen jaar voor onze controle (nog) niet steunen op uw interne beheersing en hebben wij de jaarrekening voornamelijk achteraf en gegevensgericht gecontroleerd (middels deelwaarnemingen, cijferbeoordelingen, steekproeven etc.).

Fraude

De komende jaren zal er vanuit de accountantscontrole nog nadrukkelijker aandacht worden gegeven aan fraudepreventie. Onze beroepsorganisatie de NBA heeft hiertoe een notitie “Best practice maatregelen frauderisicobeheersing voor bestuurders en toezichthouders” onderhanden. In deze notitie komt nadrukkelijk de rol van bestuurders en toezichthoudende organen zoals de gemeenteraad bij het voorkomen en detecteren van fraude aan de orde. Door de nadruk te leggen op het voorkomen van fraude kunnen de gelegenheden tot fraude afnemen. Dit vraagt om actief toezicht op risico's en beheersmaatregelen ter voorkoming van fraude. Ook de accountant heeft hierin een belangrijke rol. Landelijk vinden er diverse pilots plaats waar in de controleverklaring 2020 van de accountant uitgebreider wordt gerapporteerd over het thema fraude. De best practice van de NBA is erop gericht het fraudebewustzijn en de frauderisicobeheersing te vergroten.

Uw gemeente verricht een fraude risico analyse welke halfjaarlijks wordt geactualiseerd en besproken in het DT. Los van de frauderisicoanalyse wordt jaarlijks een risicoanalyse opgesteld door de VIC welke aan de basis ligt van het VIC-jaarplan. Het jaarplan volgt uit het interne controleplan wat in 2018 is opgesteld in samenwerking met drie andere gemeenten en jaarlijks wordt geactualiseerd.

Daarnaast is in de nota risicomanagement en weerstandvermogen 2019 beschreven hoe de gemeente omgaat met (fraude) risicobeheersing. In de paragraaf risicobeheersing en weerstandvermogen in de begroting en het jaarverslag zijn de belangrijkste risico's weergegeven. De nota weerstandvermogen en risicomanagement is door uw gemeenteraad in 2019 vastgesteld. Ook de klokkenluidersregeling en het meldpunt misstanden zijn ingestelde beheersmaatregelen.

Graag gaan wij met u in overleg over een actieve rol van de gemeenteraad ten aanzien van frauderisicobeheersing.

Invoering rechtmatigheids- verantwoording 2021

Update Invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college met ingang van 2021

In onze eerdere rapportages zijn wij uitgebreid ingegaan op de ontwikkeling van de rechtmatigheidscontrole door de externe accountant naar de rechtmatigheidsverantwoording door het college. De commissie BBV heeft in december 2020 de concept notitie rechtmatigheidsverantwoording met de nadere spelregels voor de rechtmatigheidsverantwoording ter consultatie openbaar gemaakt. Wij hebben vernomen dat op deze consultatie veel reacties zijn binnengekomen die door de commissie BBV worden verwerkt. Gelijktijdig vindt de wetsbehandeling in de Tweede Kamer plaats. Daarna volgen nog de nodige aanpassingen van het BBV en andere wetgeving. Desalniettemin is de verwachting dat de rechtmatigheidsverantwoording per boekjaar 2021 wordt ingevoerd.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Wij verwachten dat dit voor de meeste gemeenten een uitdaging is, maar naar onze mening ook een kans voor uw organisatie en interne beheersing. Wanneer de rechtmatigheidsverantwoording met terugwerkende kracht wordt ingevoerd, wordt de gemeente Steenwijkerland met ingang van verslagjaar 2021 immers zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording en moet het college een (onderbouwde) mededeling doen omtrent de naleving van de rechtmatigheid. De wetswijziging is niet alleen een technische verandering maar ook een cultuurverandering die effect heeft op de bedrijfsvoering van de organisatie.

Stand van zaken binnen uw gemeente

Zoals in de aandachtspunten aangegeven heeft de Gemeente Steenwijkerland inmiddels diverse stappen genomen ter voorbereiding op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Er is door de ambtelijke organisatie een plan van aanpak opgesteld voor de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording. Steenwijkerland heeft een concreet actieplan geformuleerd waarbij uw verbijzonderde interne controle een belangrijke rol speelt. In eerste instantie kiest u voor variant 1 waarin de ambities nog beperkt zijn, maar u wenst wel door te groeien naar variant 2 waarbij een aantal relevante processen/gebieden extra aandacht krijgen. Het college heeft hier in 2020 al een besluit over genomen en de raad is hier begin 2021 al bij betrokken.

De gemeente Steenwijkerland zal naar verwachting middels de implementatie van het plan van aanpak voldoen aan de (minimale) wettelijke vereisten van de rechtmatigheidsverantwoording ultimo boekjaar 2021 en relatief voorspoedig aan variant 2 voldoen.

Stand van zaken binnen uw gemeente

4.2 Sociaal domein uitgelicht (1)

Sociaal domein 2020 bedragen volgens de bijlage taakvelden in de jaarrekening circa € 25,4 miljoen

Sociaal domein in de jaarrekening

De lasten van gemeente Steenwijkerland met betrekking tot het sociaal domein inzake de jeugdzorg en WMO (PGB en ZIN) volgens de bijlage taakvelden in de jaarrekening bedragen over 2020 circa € 25,4 miljoen. In hoofdlijnen zijn deze lasten als volgt opgebouwd:

ONDERDEEL	2019	Begroting 2020 na wijzigingen	2020
Jeugdzorg ZIN inclusief PGB	€ 13,8 miljoen	€ 14,9 miljoen	€ 13,9 miljoen
WMO ZIN inclusief PGB	€ 10,6 miljoen	€ 12,8 miljoen	€ 11,5 miljoen
Totaal	€ 24,4 miljoen	€ 27,7 miljoen	€ 25,4 miljoen

De lasten inzake het Sociaal Domein voor jeugd en WMO volgens de bijlage taakvelden in de jaarrekening zijn € 2,3 miljoen lager ten opzichte van de begroting na wijziging. Deze onderschrijding kent een aantal oorzaken welke grotendeels zijn practices toegelicht op pagina 30 van het jaarverslag. Een belangrijke oorzaak bij Jeugdzorg in natura is de afname voor van het aantal jongeren wat gebruikt van een voorziening en de begeleiding van een aantal jongeren naar een traject via de Wet Langdurige Zorg welke door het Rijk wordt bekostigd.

De daling van WMO zorg in natura wordt onder andere veroorzaakt door minder uitgave aan dagbesteding als gevolg van de coronacrisis en lagere lasten voor beschermd wonen welke via de gemeente Zwolle worden uitgevoerd, inclusief een positieve afrekening over 2019 van € 291.000. Daarnaast heeft er in 2020 een terugbetaling ad € 1.127.000 plaats gevonden voor beschermd wonen 2020, circa € 225.000 hoger dan voorgaand jaar.

De gemeente Steenwijkerland is als gevolg van wijzigingen op de primaire begroting 2020 behoudend geweest. De lagere lasten worden aan de andere kant ook veroorzaakt door meevallers die wellicht minder goed voorzien kunnen worden, zoals beschermd wonen via de samenwerking met de gemeente Zwolle. Ondanks de onderschrijding van 2020 blijft het van belang om rekening te houden met een blijvend grote vraag naar zorg in combinatie met mogelijke (uitgestelde) kosten als gevolg van de coronacrisis.

4.2 Sociaal domein uitgelicht (2)

Fout PGB mede
gebaseerd op
projectiebrieven

Rechtmatigheid fouten
en financiële fouten
PGB onder
rapporteringstolerantie

Onzekerheden PGB
geraamd op € 423.000

Onzekerheid ten
aanzien van
prestatielevering

Productie-
verantwoordingen
liggen in lijn met de
gemeentelijke lasten

Resterende
onzekerheid WMO ZIN
circa € 858.000

Geraamde fout in de persoonsgebonden budgetten

De SVB controleert zorgovereenkomsten, toetst facturen en declaraties en betaalt uit aan zorgverleners of andere instellingen. Uw gemeente verstrekt de beschikkingen PGB en is verantwoordelijk voor een adequate cliëntregistratie en het vaststellen van de prestatielevering. Uit de accountantscontrole 2020 bij de SVB blijkt dat landelijk sprake is van een afkeurend oordeel. Ten aanzien van de rechtmatigheidsfouten zijn de foutpercentages opgenomen in de gemeente specifieke projectiebrieven. Voor gemeente Steenwijkerland zijn de percentages voor rechtmatigheidsfouten en voor getrouwheidsfouten voor zowel de WMO als Jeugdzorg opgenomen in onderstaande tabel:

PGB PER CATEGORIE	FINANCIËLE RECHTMATIGHEIDSFOUT	FINANCIËLE GETROUWHEIDSFOUT
Jeugdzorg	1,95%	1,98%
WMO	1,46%	1,87%

De financiële rechtmatigheidsfout en getrouwheidsfouten voor PGB voor de gemeente Steenwijkerland zijn onder de rapporteringstolerantie. Tevens is het verschil tussen de verantwoording in de jaarrekening en de verantwoording van de SVB van gesaldeerd onder de rapporteringstoleranties. In het kader van de rechtmatigheid is er derhalve geen sprake van een controleverschil ten aanzien van de PGB.

De SVB toetst niet op levering van de zorg. Hierdoor is er sprake van een onzekerheid. De processen van PGB, Jeugdzorg en WMO lopen op een aantal onderdelen verschillend, waardoor voor Jeugdzorg en WMO niet dezelfde zekerheid wordt verkregen. Tevens verkrijgt de gemeente aanvullende zekerheid vanwege de ontvangsten van het CAK. Op basis van het zekerheidspercentage dat de gemeente Steenwijkerland hierdoor verkrijgt, zijn de onzekerheden voor PGB geraamd op circa € 423.000. Wij hebben een review gedaan en kunnen steunen op de werkzaamheden van de accountant van de SVB. Daarbij concluderen wij dat de formele fouten zoals geconstateerd door de accountant van de SVB geen impact hebben op het rechtmatigheidsoordeel over de jaarrekening 2020 van uw gemeente.

WMO ZIN

Gemeente Steenwijkerland heeft vanuit de WMO ZIN voor een bedrag van circa € 9,6 miljoen aan productieverantwoordingen ontvangen van zorginstellingen. Voor een aantal zorginstellingen en dienstverleners voor de WMO is voor een bedrag van circa € 1,6 miljoen geen goedkeurende controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Hierdoor is sprake van een onzekerheid ten aanzien van prestatielevering, zowel omtrent de getrouwheid als rechtmatigheid van deze lasten. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaand jaar, de uitkomsten van de in 2020 ontvangen controleverklaringen en de ontvangen bestuursverklaringen ramen wij het bedrag van deze resterende onzekerheid in totaliteit op € 858.000.

De toekenning van voorzieningen in het kader van WMO ZIN vindt plaats vanuit de gemeente Steenwijkerland. De gemeente heeft derhalve zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. De gemeente heeft een IC-plan opgesteld waarin de wijze van verantwoorden is opgenomen. Met betrekking tot de lasten WMO ZIN vraagt de gemeente Steenwijkerland per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol.

4.2 Sociaal domein uitgelicht (3)

Resterende onzekerheid Jeugdzorg circa € 523.000

Onzekerheid PGB binnen de WMO & Jeugdzorg circa €423.000

Mogelijkheden om onzekerheden binnen het sociaal domein verder te verlagen

Jeugdzorg ZIN

Gemeente Steenwijkerland heeft vanuit de Jeugdzorg ZIN voor een bedrag van circa € 9,98 miljoen aan productieverantwoordingen ontvangen van zorginstellingen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Jeugdzorg ZIN vindt niet zoals bij WMO ZIN in alle gevallen plaats vanuit de gemeente Steenwijkerland. Diverse zorgtrajecten welke voor rekening van de gemeente komen worden gestart naar aanleiding van een directe verwijzing vanuit bijvoorbeeld een huisarts. De gemeente heeft een IC-plan opgesteld waarin de wijze van verantwoorden is opgenomen. Met betrekking tot de lasten Jeugdzorg ZIN vraagt de gemeente Steenwijkerland per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol. Voor deze variant geldt dat net zoals bij de WMO ZIN dit dan alsnog tot een onzekerheid leidt omtrent de geleverde prestatie. Uit onze controle blijkt dat van een aantal zorginstellingen en dienstverleners nog onvoldoende controle-informatie is ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht.

In lijn met WMO ZIN is van een aantal zorginstellingen geen controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Hierdoor is sprake van een onzekerheid ten aanzien van prestatielevering, zowel omtrent de getrouwheid als rechtmatigheid van deze lasten. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren, de uitkomsten van de in 2020 ontvangen controleverklaringen en de ontvangen bestuursverklaringen ramen wij het bedrag van deze resterende onzekerheid in totaliteit op € 523.000.

Onzekerheden PGB binnen de WMO & Jeugdzorg

De onzekerheden in de lasten PGB, WMO en Jeugdzorg ten aanzien van de prestatielevering van de zorg zijn voor gemeente Steenwijkerland ligt gedaald ten opzichte van voorgaand jaar. Voor 2020 is voor een bedrag ad € 423.000 aan onzekerheden aangemerkt tegenover € 477.000 voor 2019.

Mogelijkheden om onzekerheden verder te verlagen

De onzekerheden inzake prestatielevering over het sociaal domein zijn afgenomen ten opzichte van voorgaand jaar. Het is mogelijk om deze onzekerheden nog verder te verlagen. Wij geven u een aantal zaken in overweging:

- De gemeente kan in het proces van het verstrekken van voorzieningen en beschikkingen (keukentafelgesprekken, etc.) de controles op de prestatie levering nadrukkelijker opnemen en daarmee de geleverde zorg toetsen op zowel doelmatigheid (is de geïndiceerde zorg effectief) als rechtmatigheid.
- Overweeg een jaarlijkse steekproef op de verschillende categorieën zorg en verstrekkingen, waarbij ook zekerheid kan worden verkregen over de juiste zorg en tegelijk de prestatie kan worden aangetoond.
- Maak afspraken met zorgleveranciers waar in 2020 geen goedkeurende verklaring bij de productieverantwoording is ontvangen om deze voor komende jaren wel te ontvangen.
- Verricht als gemeente zelf controles bij (kleinere) zorginstellingen waarvoor geen goedgekeurde productieverantwoording door hun eigen accountant wordt aangeleverd.
- Stel een klachtenprocedure/regeling op en zorg ervoor dat klachten goed worden geregistreerd en opgevolgd.
- Verricht een enquête naar gebruikers van zorg. Besteed voldoende aandacht aan de willekeurige uitvraag en opvolging van de respons. Zorg ervoor dat dit goed wordt geregistreerd zodat dit achteraf kan worden ingezien.

Wij merken op dat de onzekerheden voor 2020 ruim onder onze goedkeuringstolerantie blijven, maar dat wij sterk steunen op productieverantwoordingen van zorginstellingen welke relatief laat in het proces ontvangen worden. Bovenstaande maatregelen hebben diverse voor- en nadelen welke een goede afweging vragen.

4.3 Ontwikkeling grondexploitaties (1)

Redelijkheid
belangrijkste
schattingselementen
vastgesteld

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

De veruit grootste balanspost met betrekking tot onderhanden projecten betreft de voorraden (grondexploitaties). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, fasering, druk op verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd.

De risico's voor de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot drie P's:

- **Planning:** Is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt? Immers, de marktbehoefte bepaalt welke projecten op welk moment te realiseren zijn.
- **Programmering:** In de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er een kritische analyse van de 'mix' van woningen (huur, koop, vrije kavel, appartementen etc.) in de projecten in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente?
- **Prijs:** Inherent gevolg van de economische crisis is dat de verkoopprijzen van woningen en dus van grond onder druk staan. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd, rekening houdend met het risico dat gronden later of in het geheel niet worden afgenomen?

Deze drie P's zijn tijdens de jaarrekeningcontrole besproken met uw medewerkers. Tijdens deze gesprekken zijn de uitgangspunten gechallenged. De grondexploitaties zijn met deze uitgangspunten per 31 december 2020 geactualiseerd. Tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening moet worden getroffen.

De ontwikkeling van de boekwaarden

Per ultimo 2020 is de boekwaarde van de grondexploitaties € 11,5 miljoen. Dit is een daling ten opzichte van 2019 van € 3,3 miljoen. De ontwikkeling van de boekwaarde van gronden in 2020 is als volgt weer te geven:

(*€ 1.000)	BW 31-12-2019	Investerings	Inkomsten	Resultaatneming /verlies	BW 31-12-2020
Totaal bedrijventerreinen	1.381	85	926	26	566
Kornputkwartier	11.763	649	1.050	0	11.362
Overige woningbouw	1.707	272	2.971	588	-404
Totaal in exploitatie genomen gronden	14.851	1.006	4.947	614	11.524

Op de volgende pagina gaan wij verder in op de belangrijkste ontwikkelingen, tussentijdse winstneming en de project specifieke risico's.

Cijfermatig beeld
grondexploitaties en
belangrijkste
ontwikkelingen

Realisatie verkopen en uitgaven bedrijventerreinen blijft achter bij ramingen.

Gerealiseerde verkopen en uitgaven blijven achter bij de begroting

Inherent aan het opstellen van de jaarrekening en het actualiseren van de grondexploitaties is dat de gemeente schattingen moet maken. Eén van de schattingen betreft het ramen van de te verkopen kavels, zowel per jaarschijf als gedurende de gehele looptijd van de grondexploitatie(s).

Zoals in de paragraaf 'Uitvoering grondbeleid 2020' in het jaarverslag is toegelicht blijven voornamelijk de verkopen van de bedrijventerreinen (significant) achter op de prognose (geraamd 1,9 ha - verkocht 1,1 ha). Voor het opstellen van de verkoopramingen hanteert de gemeente een systematiek waarbij de geraamde verkopen op korte termijn worden bepaald op basis van interesse en optieovereenkomsten en voor de (middel) lange termijn raamt op basis van marktonderzoek. Wij hebben vastgesteld dat het niet realiseren van de geraamde grondverkopen bedrijventerreinen in grote mate samenhangt met het niet doorgaan van enkele specifieke verkopen. Daarnaast stelt de gemeente dat er sprake is van een zowel kwantitatieve als kwalitatieve mismatch van het aanbod van bedrijventerreinen, doordat er met name vraag is naar gronden in de omgeving van Steenwijk. Wij hebben vastgesteld dat de ingerekende programmering op (middel)lange termijn in lijn ligt met aanwezige marktonderzoeken en dat de door de gemeente gehanteerde schattingen aanvaardbaar zijn. Wij adviseren om aanvullend marktonderzoek te verrichten om te bepalen of eventueel aanvullende aanpassingen benodigd zijn.

In lijn met het achterblijven van de verkopen op de grondexploitaties blijven ook de gerealiseerde kosten achter op de prognose. Dit komt overeen met onze verwachting en ligt in lijn met de afname van de boekwaarde van de voorraad in exploitatie.

Toepassing POC

Winstneming

Het voorzichtigheidsbeginsel leidt ertoe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatiecomplex. In de notitie Grondexploitatie is opgenomen dat voor winstneming de Percentage of Completion (POC) methode geldt: Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd dient tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitaties winst te worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Dit is mogelijk wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen die aan het project zijn verbonden naar de gemeente zullen toevloeien. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Tussentijdse winst circa € 624.000

Voor de grondexploitaties van de gemeente Steenwijkerland heeft deze methode geresulteerd in een winstneming van circa € 624.000 op totaalniveau. De winstneming komt met name uit de projecten: Noordwal (€ 281.000); Giethoorn Noord 1^e en 2^e fase (€ 201.000) en Scheerwolde (€ 113.000). Een uitsplitsing op totaalniveau van de bouwgronden in exploitatie naar soort project is in het schema op de vorige pagina weergegeven. Hierbij is zichtbaar dat de boekwaardes van de exploitaties verder gedaald zijn.

Project specifieke risico's

Conform de systematiek van voorgaande jaren heeft u project specifieke risico's benoemd welke u heeft gekwantificeerd middels een kans * impactanalyse. In 2020 betreft dit een risicobedrag van € 1,5 miljoen (2019: € 1,2 miljoen) waarmee bij het bepalen van de tussentijdse winstrekening mee is gehouden, hierdoor worden minder winsten genomen.

4.4 Aanbestedingsrechtmatigheid

Aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidscontrole hebben wij de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde spendanalyse (beoordeling achteraf van alle crediteuren op juiste naleving aanbestedingsregels).

Ten aanzien van de aanbestedingen wordt door de gemeente Steenwijkerland gesteund op de spendanalyse die achteraf plaatsvindt en wordt opgesteld door uw VIC. Een controle op het al dan niet aanbesteden wordt niet volledig afgedwongen in het inkoopproces. Uit de intern uitgevoerde spendanalyse over boekjaar 2020, blijkt dat uw VIC bovenstaande diverse aandachtspunten uit de SDO-notitie en de accountantscontrole van voorgaand jaar zo goed mogelijk heeft onderbouwd. Wij zien dat de gemeente Steenwijkerland stappen zet om de controle van de Europese aanbestedingen aan te scherpen en onrechtmatigheden uit het verleden te herstellen. Voor sommige diensten is dit vanwege contractuele verplichtingen niet per direct mogelijk.

Belangrijke aandachtspunten betreffen voor Steenwijkerland de rechtmatigheid van de lasten van ICT, lasten als gevolg van stapeling van facturen, lasten omtrent de inhuur van personeel benoemd en het gebruik van raamcontracten in combinatie met een onderbouwde raming. Eind 2018 is middels een arrest duidelijk geworden dat raamcontracten voorzien moeten zijn van een raming en dat geen gebruik gemaakt kan worden van fictieve ramingen of hoeveelheden. Gemeente Steenwijkerland heeft dit net zoals diverse andere instellingen wel gedaan. Voor één van deze raamcontracten is de afname in 2020 en begin 2021 van de dienst daardoor mogelijk onrechtmatig. Hiervoor heeft u een position paper opgesteld.

De spendanalyse heeft geleid tot de volgende inkopen die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed:

Aard inkopen	Levering/werk/dienst	2020	2019
Rioolwerkzaamheden	Dienst	€ 124.971	€ 122.000
Opslag gronden	Dienst	€ 58.869	€ 109.000
Adviesdiensten	Dienst	€ 118.658	€ 98.000
Levering bomen	Levering	€ 124.419	€ 193.000
Inhuur personeel	Dienst	€ 98.252	-
Raamcontract openbare ruimte	Dienst	€ 469.000	-
	Totaal	€ 994.169	€ 522.000

Naar aanleiding van de uitgevoerde spendanalyse zijn derhalve voor een totaalbedrag van € 994.169 (v.j.: € 522.000) aan onrechtmatigheden vastgesteld die zijn betrokken bij onze foutenevaluatie.

Er is voor een bedrag van € 994.169 ten onrechte niet Europees aanbesteed

Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft uw gemeente circa € 156,3 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover circa € 143,8 miljoen aan werkelijke lasten in 2020. Dit is in totaal een onderschrijding van € 12,5 miljoen (8,0%). Aan baten had uw gemeente een bedrag van € 138,3 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 142,1 miljoen aan werkelijke baten in 2020. In totaal gaat het om een lagere realisatie van baten van € 3,8 miljoen (2,7%).

Naast het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten kent een gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. In 2020 is er per saldo circa € 6,1 miljoen aan de reserves onttrokken zodat het gerealiseerde resultaat € 4,4 miljoen positief bedraagt.

De gemeenteraad autoriseert de begroting en stelt de kaders voor het college vast. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de gestelde begroting. Begrotingsafwijkingen dienen tijdig gesignaleerd en gerapporteerd te worden aan de gemeenteraad. Bij begrotingsoverschrijdingen die niet gedurende het jaar zijn voorgelegd aan de gemeenteraad is formeel sprake van een onrechtmatigheid. Echter hoeven deze overschrijdingen niet altijd te worden meegewogen in het accountantsoordeel bijvoorbeeld indien de overschrijdingen geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerd opbrengsten of overschrijdingen bij open-einde regelingen. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten zijn de begrotingsoverschrijdingen nader weergegeven en geanalyseerd.

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2020, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de raad nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Wij hebben vastgesteld dat er geen lastenoverschrijdingen per programma aanwezig zijn die groter is dan onze rapporteringstolerantie.

Wij verwijzen voor een inhoudelijke en meer specifieke analyse van de begrotingsafwijkingen naar de analyse begrotingsafwijkingen, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020 (vanaf pagina 16).

4.6 Overige controlebevindingen

Tijdens de uitvoering van onze controle hebben wij enkele bevindingen vastgesteld. Deze zijn besproken met uw ambtelijke organisatie en in overleg met ons gecorrigeerd in het definitieve boekwerk. Onderstaand is een korte toelichting opgenomen per controlebevinding.

Verwerking eigen bijdrage WMO - CAK

In de jaarrekening is een overlopende post verantwoord ad € 96.000 inzake de nog te ontvangen eigen bijdrage voor de WMO via het CAK. Op basis van het BBV dient deze eigen bijdrage verwerkt te worden op basis van het kasstelsel en dus in 2021. Door deze als overlopende post te verwerken wordt deze eigen bijdrage in mindering gebracht op de WMO-uitgaven van 2020. Ondanks het feit dat we deze verwerkingswijze normaliter begrijpelijk achten, is het op basis van de uitspraak van het BBV niet toegestaan en hebben we deze verwerking als controleverschil gerapporteerd.

BBV wordt nageleefd

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat gemeente Steenwijkerland de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

WNT-verantwoording
voldoet aan de
vereisten

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechte(n)s in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2020 niet meer bedragen dan € 201.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2020 van de gemeente Steenwijkerland niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2020 van de gemeente Steenwijkerland voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Geen bevindingen
SiSa-bijlage

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2020. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens Bijlage B.

Bijlagen

- A Onze controle
- B Bevindingen SiSa-bijlagen

A. Onze controle

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente Steenwijkerland, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 17 september 2020 met kenmerk 'EJJ/JW/IB/DC/1049245/016'.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.450.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 96.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 17 september 2020. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een gegevensgerichte en risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van gemeente Steenwijkerland. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen:

- ▷ management override;
- ▷ onjuiste waardering van de Grondexploitaties;
- ▷ aanbestedingsrechtmatigheid;
- ▷ de gevolgen van ongeautoriseerde handelingen in systemen.

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2020 van gemeente Steenwijkerland aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij een goedkeurende controleverklaring, gedateerd op datum 8 juni 2021, afgegeven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2020 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van gemeente Steenwijkerland zijn gebaseerd op de veronderstelling dat gemeente Steenwijkerland als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het college van burgemeester en wethouders ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De grondslagen van de jaarrekening 2020 zijn aanvaardbaar

De jaarstukken 2020 van uw gemeente bestaan uit:

- ▶ het jaarverslag 2020 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- ▶ de jaarrekening 2020 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel ‘programmaverantwoording’ van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2020. In 2020 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met de directie en functionaris(sen) en met het college/de auditcommissie/de raad. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klant specifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, hebben we gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze management letter 2020.

Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. Voor de bevindingen aangaande de interim-controle verwijzen wij naar onze management letter 2020.

B. Bevindingen SiSa-bijlagen

B. Bevindingen SiSa-bijlage (1)

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Steenwijkerland heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen:

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2020 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Strekking controleverklaring getrouwheid (jaarrekening)	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (jaarrekening)	GOEDKEUREND

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
FIN B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	N/A		
BZK C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	N/A		
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	N/A		
IenW E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	N/A		
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020	N/A		
SZW G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2020	N/A		
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (ToZo) _gemeentedeel 2020	N/A		
VWS H4	Specifieke uitkering Sport	N/A		
VWS H8	Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden (Regeling Sportakkoord)	N/A		

B. Bevindingen SiSa-bijlage (2) - ToZo

ToZo

Onderstaand is de verplichte rapporteringstabel over de ToZo-regelingen. Aangezien wij geen controlebevindingen hebben onderkend aangaande de ToZo, zijn onderstaande tabellen leeg verantwoord. De kolom 'fout of onzekerheid' is opgenomen voor het inzicht in de begripsbepaling.

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4	ToZo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout		
G4	ToZo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid		
G4	ToZo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele onrechtmatigheid		
G4	ToZo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout		
G4	ToZo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid		
G4	ToZo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Fout		
G4	ToZo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Onzekerheid		
G4	ToZo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout		
G4	ToZo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid		
G4	ToZo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele onrechtmatigheid		

B. Bevindingen SiSa-bijlage (3) - ToZo

ToZo (vervolg)

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4	ToZo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout		
G4	ToZo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid		
G4	ToZo 3_ geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout		
G4	ToZo 3_ geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid		
G4	ToZo 3_ geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele onrechtmatigheid		
G4	ToZo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout		
G4	ToZo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid		
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) ToZo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op ToZo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Fout		
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) ToZo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op ToZo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Onzekerheid		

bdo.nl